

Bruxelles, 21. studenoga 2019.
(OR. en)

14208/19

ESPACE 92

NAPOMENA

Od: Predsjedništvo
Za: Vijeće

Predmet: Poticanje održivog svemirskog gospodarstva
– *rasprava o politikama*

Za delegacije se u Prilogu nalazi popratni dokument za raspravu o politikama na sastanku Vijeća za konkurentnost (svemir) 29. studenoga 2019.

I. UVOD

1. Europska komisija 26. listopada 2016. donijela je Komunikaciju o Svemirskoj strategiji za Europu¹ kako bi utvrdila cjelokupnu stratešku viziju za aktivnosti Europske unije u svemiru uz istodobno osiguravanje odgovarajuće koordinacije i usklađenosti s aktivnostima koje provode države članice EU-a i Europska svemirska agencija („ESA”).
2. Daljnjom provedbom svemirske strategije trebala bi se djelotvornije podupirati obnova i razvoj europske svemirske industrije. Time bi se toj industriji omogućilo povećanje i poboljšanje pristupa globalnom i europskom tržištu i lancima vrijednosti te posebno poticala povezanost svemirske industrije s obnovom i rastom drugih sektora.
3. Komisija je na temelju strategije iz 2016. predložila Uredbu o uspostavljanju svemirskog programa EU-a za razdoblje 2021. – 2027. U tekstu, koji je Odbor stalnih predstavnika potvrdio kao zajedničko razumijevanje i koji je Europski parlament izglasao u prvom čitanju, Unija se potiče da podrži rast i razvoj svemirskog sektora.

II. SVEMIR OMOGUĆUJE ODRŽIVI RAZVOJ

4. Globalno svemirsko gospodarstvo suočava se s brzim promjenama. Trenutačni glavni trendovi obuhvaćaju povećan javni interes i ulaganje u svemirske aktivnosti; važne tehnološke prekretnice prekidaju tradicionalne poslovne modele, što smanjuje troškove pristupa svemiru i njegove upotrebe („Novi svemir”); povećanje razine privatnog ulaganja u svemirske pothvate; svako buduće uključivanje svemira u društvo i gospodarstvo, čime se stvara više vrijednosti u svemirskom i nesvemirskom sektoru. Jedan od strateških ciljeva Svemirske strategije za Europu ostvariti je maksimalnu korist od svemira za društvo i gospodarstvo EU-a.

---

¹ Dok. 13758/16.

5. U Europi su se, kao i u drugim regijama, povećala očekivanja u vezi s aktivnostima u svemiru kao pokretačima održivog rasta i otvaranja radnih mjesta te pružanjem alata za rješavanje društvenih i globalnih izazova, osobito digitalne transformacije i djelovanja u području klime. Vijeće za konkurentnost u rujnu 2019. raspravljalo je o dugoročnoj strategiji EU-a za održivi rast², jednom od temelja strateškog programa EU-a za razdoblje 2019. – 2024. koji je Europsko vijeće donijelo u lipnju 2019.³. Svemir je prepoznat kao jedan od budućih čimbenika koji pridonose održivom rastu.
6. Razvojem i uvođenjem najsuvremenijih tehnologija, europske strateške infrastrukture i kapaciteta te znatnih skupova podataka za javnu i privatnu upotrebu, svemirska politika postala je ključan čimbenik budućeg održivog rasta i osnova za praćenje klime i upotrebe resursa te pospješitelj brze digitalne transformacije.
7. Nove inovacije, umjetna inteligencija, podaci i ekonomija platformi ključni su pokretači ubrzanja europske produktivnosti, rasta, zapošljavanja i ostvarenja većeg blagostanja u globalnom podatkovnom gospodarstvu. Europska komisija trebala bi nastojati dodatno promicati inovacije u uslugama svemirskih podataka, povećati potporu za uvođenje svemirskih tehnologija i poticati uzajamno obogaćivanje znanja i vještina te uspostaviti mehanizme za ohrabrivanje i poticanje razmjene, zajedničke uporabe i objedinjavanja podataka.
8. EU bi trebao raditi na prijelazu na klimatski neutralno gospodarstvo kako bi se postigli klimatski i energetske ciljevi EU-a do 2030., ciljevi Pariškog sporazuma te ciljevi održivog razvoja UN-a. Svemirska infrastruktura i podaci imaju ključnu ulogu u praćenju ključnih varijabli kao što su staklenički plinovi CO₂ i metan, praćenju promjena u okolišu i odgovoru na prirodne katastrofe.

---

² Dok. 11965/1/19 REV 1.

³ Dok. EUCO 9/19.

III. SVEMIRSKO GOSPODARSTVO MORA BITI ODRŽIVO

9. Povećanjem aktivnosti u svemiru povećava se i pritisak na svemirski sektor kako bi se osiguralo njihovo odgovorno provođenje. Kako bi se zadržao samostalan, pouzdan i troškovno učinkovit pristup EU-a svemiru, važno je osigurati da svemir ostane dostupan.
10. Širenje svemirskog otpada i dalje je najozbiljnija opasnost za održivost svemirskih aktivnosti. Europa bi trebala biti jedan od predvodnika u promicanju međunarodnih načela odgovornog ponašanja u svemiru u okviru Ujedinjenih naroda i drugih odgovarajućih multilateralnih foruma. Smjernicama za dugoročnu održivost svemira, koje je COPUOS UN-a prihvatio u lipnju 2019., države i međunarodne organizacije potiču se da poduzmu provedbene mjere kako bi se osigurala održiva upotreba svemira. Zbog povećanih aktivnosti u svemiru potrebne su međunarodne rasprave o potrebi za upravljanjem svemirskim prometom.
11. Radi daljnjeg jačanja europskog vodstva u održivoj upotrebi svemira te s obzirom na uvodnu izjavu 7. prijedloga uredbe o svemirskom programu EU-a, trebalo bi uložiti napore da se istraži pristupanje Europske unije relevantnim ugovorima i konvencijama UN-a.
12. Nakupine u zemljinoj orbiti mogu dovesti do pojave novog tržišta za operacije na kraju životnog vijeka i deorbitiranje, usluge za orbitu i aktivno uklanjanje otpada. Inovativna rješenja u tim područjima ključan su elementi za održivu svemirsku infrastrukturu i europsku konkurentnost. Od iznimne je važnosti da europski svemirski sektor predvodi u kreiranju tog tržišta.

IV. ZAKLJUČAK

13. Buduća europska svemirska politika trebala bi djelotvornije omogućiti povezanost svemirskog sektora s obnovom i rastom drugih sektora. Osobito se preuzimanjem vodeće uloge Europe u digitalnoj transformaciji, djelovanju u području klime i održivoj upotrebi svemira pružaju mogućnosti za nove poslovne i međusektorske inovacije.

V. PITANJA ZA RASPRAVU O POLITIKAMA

14. U prethodno opisanom kontekstu države članice pozivaju se na razmjenu mišljenja o sljedećim pitanjima:

1. *Koje bi mjere EU trebao poduzeti u promicanju sposobnosti svemirskog sektora da se diversificira i poveže s nesvemirskim sektorima, osobito u pogledu digitalne transformacije i djelovanja u području klime, čime se promiče održivi rast i obnova?*
  2. *Kako možemo osigurati da održivost postane važan element europske svemirske politike? Treba li Europa zauzeti vodeći položaj u održivoj upotrebi svemira i imati aktivnu ulogu u njezinu promicanju na globalnoj razini i promicanju razvoja ključnih održivih tehnologija?*
-